

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1298/2008/EÜ,

16. detsember 2008,

millega kehtestatakse tegevusprogramm Erasmus Mundus (2009–2013) eesmärgiga parandada kõrghariduse kvaliteeti ja edendada kultuuridevahelist mõistmist kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 149 lõiget 4,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2317/2003/EÜ ⁽³⁾ kehtestati programm kõrghariduse kvaliteedi parandamiseks ja kultuuridevahelise mõistmise edendamiseks kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu (Erasmus Mundus) (2004–2008).

(2) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1085/2006 ⁽⁴⁾ loodi ühine miseelse abi rahastamisvahend, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1638/2006 ⁽⁵⁾ loodi Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrument, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1905/2006 ⁽⁶⁾ loodi arengukoostöö rahastamisvahend, nõukogu määrusega (EÜ) nr 1934/2006 ⁽⁷⁾ loodi rahastamisvahend koostööks tööstus- ning teiste suure sissetulekuga riikide ja

territooriumidega ning koostöölepinguga Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, millele kirjutati alla Cotonous 23. juunil 2000. aastal ⁽⁸⁾ (edaspidi „AKV-EÜ koostööleping“), ja sisekokkuleppega, millega kehtestatakse ühenduse abi rahastamine mitmeaastase finantsraamistiku (2008–2013) alusel vastavalt AKV-EÜ koostöölepingule ja finantsabi eraldamine nendele ülemeremaadele ja -territooriumidele, mille suhtes kohaldatakse EÜ asutamislepingu neljandat osa ⁽⁹⁾ (edaspidi „AKV-EÜ sisekokkulepe“), reguleeritakse Euroopa Arengufondi.

(3) Uues Erasmus Munduse programmis võetakse arvesse programmi 2004–2008 põhimõtteid kvaliteedi osas. Seeläbi loodetakse pakutavate õpingute kvaliteedi, üliõpilaste vastuvõtu kvaliteedi ja ülemaailmsel tasandil konkurentsivõimeliste stipendiumide süsteemiga ligi meelitada kolmandate riikide kõige paremaid üliõpilasi.

(4) Läbiraakimisel välisabi rahastamise vahendite ning eelarvedistsipliini ja usaldusväärsset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽¹⁰⁾ üle saavutasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon demokraatliku kontrolli ning välistegevuse sidususe küsimustes rea kokkuleppeid, mis on esitatud institutsioonidevahelisele kokkuleppele lisatud 4. deklaratsioonis.

(5) Bologna deklaratsiooniga, millele kirjutasiid 19. juunil 1999. aastal alla 29 Euroopa riigi haridusministrid, algatati valitsustevaheline protsess, mille eesmärgiks on 2010. aastaks luua Euroopa kõrgharidusruum ning mida aktiivselt toetatakse ühenduse tasandil. Oma kohtumisel Londonis 17. ja 18. mail 2007. aastal võtsid 45 Bologna protsessis osaleva riigi kõrgharidusvaldkonna ministrit vastu strateegia „Euroopa kõrgharidusruumi roll maailmas“ ning sellega seoses sätestasid nad kuni 2009. aastani kestvateks prioriteetideks Euroopa kõrgharidusruumist teavitamise ja kõrghariduse kvalifikatsioonide tunnustamise parandamise kõigi maailmaosade vahel.

(6) Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta erakorralisel Lissaboni kohtumisel seati strateegiliseks eesmärgiks Euroopa Liidu saamine maailma kõige konkurentsivõimelisemaks, dünaamilisemaks ja teadmuspõhisemaks

⁽¹⁾ ELT C 204, 9.8.2008, lk 85.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 21. oktoobri 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 82.

⁽⁵⁾ ELT L 310, 9.11.2006, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT L 378, 27.12.2006, lk 41.

⁽⁷⁾ ELT L 405, 30.12.2006, lk 41.

⁽⁸⁾ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

⁽⁹⁾ ELT L 247, 9.9.2006, lk 32.

⁽¹⁰⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

majandusjõuks ning kutsuti hariduse, noorsoo ja kultuuri nõukogu üles üldiselt läbi arutama haridussüsteemide konkreetseid tulevikueesmärke, keskendudes ühishuvidele ja -prioriteetidele ning austades samas rahvuslikku eripära. 12. veebruaril 2001 võttis nõukogu vastu aruande haridus- ja koolitussüsteemide konkreetsete tulevikueesmärkide kohta. 14. juunil 2002 võttis nõukogu nende eesmärkide järelmeetmena vastu üksikasjaliku tööprogrammi, mis eeldab ühenduse tasandi toetust. Euroopa Ülemkogu pani oma 15. ja 16. märtsi 2002. aasta Barcelona kohtumisel paika eesmärgi muuta Euroopa Liidu haridus- ja koolitussüsteemid 2010. aastaks kvaliteedi mõõdupuuks kogu maailmas.

- (7) Komisjoni 20. aprilli 2005. aasta ja 10. mai 2006. aasta teatised „Euroopa ajupotentsiaali aktiveerimine, kuidas ülikoolid saaksid anda oma täispanuse Lissaboni strateegia rakendamisse” ja „Ülikoolide uuendamiskava täitmine: haridus, teadus ja innovatsioon”, nõukogu 23. novembril 2007. aasta resolutsioon ülikoolide moderniseerimise kohta Euroopa konkurentsivõime nimel ülemaailmses teadmispõhises majanduses ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 294/2008, millega asutatakse Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut⁽¹⁾ rõhutavad Euroopa kõrgharidusasutuste vajadust saada üle oma killustatusest ning ühendada jõud nii õppe- ja uurimistöö kvaliteedi tõstmiseks kui ka tööturu muutuvatele vajadustele paremaks vastamiseks. Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 15. ja 16. juuni 2006. aasta Brüsseli kohtumisel Euroopa kõrghariduse kaasajastamisvajaduse.
- (8) Olemasoleva programmi Erasmus Mundus vahehindamise aruanne ja avalik küsitlus programmi tuleviku kohta rõhutasid praeguse programmi eesmärkide ja meetmete asjakohasust ning väljendasid soovi jätkamiseks, kusjuures tuleks teha mõningaid täiendusi, nagu näiteks programmi pikendamine doktorantuurini, kolmandates riikides asuvate kõrgharidusasutuste ja nende riikide vajaduste tugevam integreerimine programmi ning suuremate summade eraldamine Euroopast pärit osalejatele.
- (9) Kolmandatele riikidele suunatud kõrgharidusalase koostööprogrammi eesmärgid on Euroopa kõrghariduse kvaliteedi tõstmine, rahvastevahelise mõistmise parandamine ning kolmandate riikide kõrghariduse jätkusuutlikule arengule kaasaaitamine, vältides ajude äravoolu ja soosides ebasoodsas olukorras olevaid rühmi. Kõige tõhusamad vahendid nende eesmärkide saavutamisel kvaliteediprogrammi raames on hästi integreeritud õppeprogrammid kraadiõppe tasandil, aga ka Erasmus Mundus partnerlussuhete meetme (meede 2) osas partnerlussuhted

kolmandate riikidega kõigil haridusastmetel, stipendiumid kõige andekamatele üliõpilastele ning projektid Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse tõstmiseks maailmas. Kvaliteediesmärkide saavutamine peaks täpsemalt toimuma Erasmus Mundus ühisprogrammide meetme (meede 1) ja meetme 2 kaudu, samas kui arengueesmärgid peaksid langema eranditult meetme 2 alla. Programmi hindamisel peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu mõjule, mida programm võib avaldada ajude äravoolule.

- (10) Liikmesriigid peaksid programmis osalejatele kvaliteetse vastuvõtmise ja elukorralduse tagamiseks püüdma muuta viisamenetlused nii avatuks kui võimalik. Komisjon peaks tagama, et liikmesriikide kõigi asjakohaste veebisaitide aadressid ning kontaktandmed oleksid Erasmus Munduse veebisaidil loetletud.
- (11) On vaja tõhustada võitlust kõigi tõrjutuse vormide vastu, kaasa arvatud rassism, ksenofoobia ja diskrimineerimise kõik vormid, ning ühenduse jõupingutusi kultuuridevahelise dialoogi ja mõistmise süvendamiseks kogu maailmas. Pidades silmas nii kõrghariduse sotsiaalset mõõdet kui ka demokraatiadeale ja austust inimõiguste vastu, kaasa arvatud meeste ja naiste vahelise võrdsuse aspekti, mida liikuvus edendab, võimaldab liikuvus selles valdkonnas kogeda üksikisikutel uut kultuuri- ja sotsiaalkeskkonda ning hõlbustada teiste kultuuride mõistmist. Nimetatud eesmärkide saavutamisel austatakse õigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas⁽²⁾ sätestatud põhimõtteid, eriti selle artikli 21 lõiget 1.
- (12) Ühenduse tegevuse prioriteet kõrghariduse valdkonnas peaks olema keelte ja keelelise mitmekesisuse õpetamise ja õppimise soodustamine. Keelte õpetamine ja õppimine on eriti tähtis seoses kolmandate riikide, samuti neisse riikidesse minevate Euroopa üliõpilastega.
- (13) Ajavahemikus 2004–2008 täiendasid Erasmus Munduse stipendiume komisjoni väliskoostöö vahenditest rahastatud konkreetsetesse riikidesse suunatud stipendiumid, mille eesmärk oli suurendada teatavatest kolmandatest riikidest, nagu Hiina, India, Lääne-Balkani riigid ja AKV riigid, Euroopasse õppima tulevate üliõpilaste hulka. Ajavahemikul 2009–2013 võib ette näha sarnaseid võimalusi, mis on kooskõlas asjakohaste väliste koostöövahendite poliitiliste prioriteetide, reeglite ja menetluskorraga, vastavad käesoleva otsuse alusel kehtestatud programmi akadeemilise kvaliteedi eesmärkidele ning võtavad arvesse programmis osalevate kolmandate riikide võimalikult tasakaalustatud geograafilist esindatust.

⁽¹⁾ ELT L 97, 9.4.2008, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 303, 14.12.2007, lk 1.

- (14) Kõigi meetmete puhul on ühenduse eesmärk meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja võrdõiguslikkuse edendamine nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 3 lõikes 2.
- (15) Programmi kõigi osade elluviimisel on vaja laiendada ebasoodsas olukorras olevate gruppide juurdepääsu programmi kõigi osade rakendamisele ja parandada aktiivselt puuetega inimeste erioõppevajadusi, kasutada sealjuures suuremaid, puuetega osalejate lisakulutusi katvaid stipendiume.
- (16) Vastavalt asutamislepingu artiklile 149 ei piira käesolev otsus liikmesriikide õiguslike raamistike ja menetluste kohaldamist, mis käsitlevad kõrgharidusasutuste tunnustamist.
- (17) Programmi paremaks reklaamimiseks Euroopa Liidus ja väljaspool seda ning selle eesmärkide maksimaalseks saavutamiseks ja programmi tulemuste levitamiseks on vaja kompleksset avaliku teabe poliitikat, mille kaudu anda kodanikele õigeaegset ja täielikku teavet programmis pakutava iga meetme ja võimaluse kohta ning selgitada kehtivat korda. Eriti tähtis on teavitamispoliitika, mida viiakse ellu eelkõige osalevate kõrgharidusasutuste kaudu, seda peamiselt riikides, kust on vähe programmis osalejaid.
- (18) Rakendada tuleks ühenduse finantshuve kaitsvat nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust,⁽¹⁾ ning komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad,⁽²⁾ arvestades eelarveliste vahendite valikul lihtsuse ja järjepidevuse põhimõtteid, programmi akadeemilise kvaliteedi eesmärgi ning nõutud proportsionaalsust ressurside hulga ja nende kasutamise seotud halduskulude vahel.
- (19) Käesoleva otsusega sätestatakse kogu programmi kehtivuse ajaks rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus eelarvepädeva institutsiooni jaoks peamine juhis eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽³⁾ punkti 37 tähenduses.
- (20) Meetme 1 ja Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse edendamise meetme (meede 3) rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta programmi akadeemilise kvaliteedi eesmärgi silmas pidades vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused.⁽⁴⁾ Meetme 2 rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt määrustele (EÜ) nr 1085/2006, (EÜ) nr 1638/2006, (EÜ) nr 1905/2006 ja (EÜ) nr 1934/2006 ning AKV-EÜ koostöölepingule ja AKV-EÜ sisekokkuleppele.
- (21) Kuna käesoleva otsuse eesmärgi ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest selleks on vaja mitmepoolseid partnerlussuhteid ning mitmepoolset liikuvust ja teabevahetust ühenduse ja kolmandate riikide vahel, ning seetõttu on neid tegevuse iseloomu ja vajalike meetmete tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikult kaugemale,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Programmi kehtestamine

1. Käesoleva otsusega kehtestatakse programm Erasmus Mundus (edaspidi „programm”) ühelt poolt Euroopa kõrghariduse kvaliteedi ja kultuuridevahelise mõistmise edendamiseks kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu ning teiselt poolt kolmandate riikide arendamiseks kõrghariduse valdkonnas. Programmi tuleks rakendada kooskõlas akadeemilise kvaliteedi eesmärkidega ja arvestades programmis osalevate kolmandate riikide võimalikult tasakaalustatud geograafilise esindatusega.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

2. Programmi rakendatakse 1. jaanuarist 2009 kuni 31. detsembrini 2013. Ettevalmistusmeetmeid, sealhulgas komisjoni otsuseid vastavalt artiklile 7, võib rakendada alates käesoleva otsuse jõustumisest.

3. Programm toetab ja täiendab liikmesriikides kasutusele võetud meetmeid, teadvustades siiski täielikult liikmesriikide vastutust hariduse sisu, haridus- ja koolitussüsteemide korralduse ning oma kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse eest.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kõrgharidus” – keskhariidusjärgse taseme kõik õppekursuste või õppekursuste kogumite, koolituse või uurimistööks koolitamise liigid, mida asjakohane riiklik asutus tunnustab osana kõrgharidussüsteemist;
- 2) „kõrgharidusasutus” – kõrgharidust pakkuv asutus, mida asjakohane riiklik asutus tunnustab osana kõrgharidussüsteemist;
- 3) „akadeemilise õppe esimese astme üliõpilane” – isik, kes on kantud esimese astme kõrgharidusprogrammis osalejate nimekirja ja kellele antakse pärast programmi lõpetamist esimene akadeemiline kraad;
- 4) „magistrant” (akadeemilise õppe teise astme üliõpilane) – isik, kes on asunud õppima kõrghariduse teise astme õppekava alusel ja kes on juba omandanud esimese kõrghariduse kraadi või kellel on siseriikliku õiguse ja tava kohaselt tunnustatud samaväärne haridustase;
- 5) „doktorant” (akadeemilise õppe kolmanda astme kandidaat) – teadlane oma teadlaskarjääri alguses, mis algab kraadi taotlemise esimesel päeval ja annab talle formaalse õiguse alustada doktoriõpet;
- 6) „järel doktor” – kogemustega teadlane, kellel on doktori kraad või vähemalt kolmeaastane võrdväärse täisajaga uurimistöö kogemus, sealhulgas uurimistöö juhendamine, siseriikliku õiguse ja tava kohaselt asutatud uurimiskeskuses

pärast kraadi omandamist, mis andis talle ametliku õiguse asuda õppima kõrgharidusasutuse doktoriõppekava alusel;

- 7) „õppejõud” – silmapaistva akadeemilise ja/või erialase kogemusega isik, kes viib läbi loenguid või teeb uurimistööd kõrgharidusasutuses või siseriikliku õiguse ja tava kohaselt asutatud uurimiskeskuses;
- 8) „kõrghariduse valdkonna töötajad” – isikud, kes oma tööülesannete tõttu on seotud otseselt kõrgharidusega seotud õppeprotsessiga;
- 9) „Euroopa riik” – riik, mis on liikmesriik või osaleb programmis vastavalt artiklile 9. Isikule osutav „Euroopa” tähendab inimest, kes on ükskõik millise Euroopa riigi kodanik või alaline elanik. Asutusele osutav „Euroopa” tähendab asutust, mis asub ükskõik millise Euroopa riigis;
- 10) „kolmas riik” – riik, mis ei ole Euroopa riik. Isikule osutav „kolmas riik” tähendab inimest, kes ei ole ühegi Euroopa riigi kodanik ega alaline elanik. Asutusele osutav „kolmas riik” tähendab asutust, mis ei asu üheski Euroopa riigis. Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1720/2006/EÜ⁽¹⁾ loodud elukestva õppe tegevusprogrammis osalevaid riike ei peeta meetme 2 rakendamise mõistes kolmandateks riikideks;
- 11) „magistriõppekava” (teine aste) – kõrghariduse teise astme õppekava, mis järgneb esimesele kõrghariduse kraadile või samaväärsele haridustasemele ja mille tulemuseks on kõrgharidusasutuse antud magistriskraad;
- 12) „doktoriõppekava” (kolmas aste – kõrgharidusõpingute teadusuuringutega seotud õppekava, mis järgneb kõrghariduse kraadile ja mille tulemuseks on kõrgharidusasutuse või, kui see on kooskõlas siseriikliku õiguse ja tavaga, uurimiskeskuse antud doktoriskraad);
- 13) „liikuvus” – füüsiliselt teise riiki kolimine õppimise, töökogemuse saamise, uurimistöö või mõne muu õppimise, õpetamise või uurimistegevuse või nendega seotud haldustegevuse eesmärgil, mida toetab võimaluse korral alati võõrustajariigis kõneldava keele algõpe;

⁽¹⁾ ELT L 327, 24.11.2006, lk 45.

- 14) „topelt- või mitmekordne teaduskraad” – kaks või enam riiklikku diplomit, mille on välja andnud kaks või enam kõrgharidusasutust ning mida tunnustatakse ametlikult neis riikides, kus teaduskraadi andnud asutused paiknevad;
- 15) „ühiskraad” – üks diplom, mille on välja andnud vähemalt kaks kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud programmi ja mida tunnustatakse ametlikult neis riikides, kus teaduskraadi andnud asutused paiknevad;
- 16) „ettevõtte” – ettevõtja, kes on seotud majandustegevusega avalikus või erasektoris, olenemata selle suurusest, õiguslikust seisundist või majandussektorist, k.a sotsiaalmajandus.

Artikkel 3

Programmi eesmärgid erieesmärgid

1. Programmi eesmärkideks on edendada Euroopa kõrgharidust, avardada ja parandada üliõpilaste karjääriväljavaateid ning soodustada kultuuridevahelist mõistmist kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu kooskõlas liidu välispoliitiliste eesmärkidega, et aidata kaasa nende riikide jätkusuutlikule arengule kõrghariduse vallas.
2. Programmi erieesmärgid on järgmised:
- a) soodustada struktuurset koostööd kõrgharidusasutuste vahel ja pakkuda kõrget kvaliteeti kõrghariduse valdkonnas, mis esindab vaid Euroopale omast lisandväärtust ja mõjub atraktiivselt nii Euroopa Liidus kui ka sellest väljaspool, eesmärgiga luua tippkeskused;
- b) aidata kaasa ühiskondade vastastikusele rikastumisele, arendades meeste ja naiste kvalifikatsiooni nii, et nad omavad tööturu nõudmistele vastavaid oskusi, laia silmaringi ja rahvusvahelisi kogemusi sel viisil, et soodustatakse kolmandate riikide kõige andekamate üliõpilaste ja õppejõudude liikuvust, et nad omandaksid kvalifikatsiooni ja/või kogemusi liidus, ning kõige andekamate Euroopa üliõpilaste ja õppejõudude liikuvust kolmandate riikide suunas;
- c) aidata kaasa kolmandate riikide kõrgharidusasutuste inimressursside arengule ja rahvusvahelisele koostööle suurenenud liikuvusvoolude kaudu liidu ja kolmandate riikide vahel;
- d) parandada Euroopa kõrghariduse ligipääsetavust, profiili ja nähtavust kogu maailmas ning suurendada selle atraktiivsust kolmandate riikide ja Euroopa kodanike hulgas.

3. Komisjon tagab, et ükski kolmandate riikide kodanike või Euroopa kodanike rühm ei jääks programmist välja ega oleks ebasoodsas olukorras.

Artikkel 4

Programmi meetmed

1. Artiklis 3 sätestatud programmi eesmärgid ja erieesmärgid täidetakse järgmiste meetmete abil:

- a) Meede 1: programmi Erasmus Mundus akadeemilise kvaliteediga ühised õppekavad (magistriõpe ja doktoriõpe), sh stipendiumikava;
- b) Meede 2: Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste vahelised Erasmus Mundus partnerlussuhted, mis on aluseks struktureeritud koostööle, vahetustele ja liikuvusele kõrghariduse kõigil tasanditel, sh stipendiumikava;
- c) Meede 3: Euroopa kõrghariduse edendamine Euroopa riikide kui õppimiskoha ja ülemaailmse tippkeskuse atraktiivsuse suurendamise meetmete abil.

Nimetatud meetmete täpsemad üksikasjad on esitatud lisas.

2. Meetme 2 puhul kohaldatakse käesoleva otsuse sätteid ainult ulatuses, milles nad on kooskõlas õigusakti sätetega, mille alusel nähakse ette rahastamine kooskõlas artikli 12 lõikega 2.

3. Kasutada võib järgmisi, vajaduse korral kombineeritavaid lähenemisviise:

- a) toetus kogemuste ja hea tava vahetust hõlbustavate kvaliteetsete ühiste õppekavade ja koostöövõrgustike arendamist;
- b) senisest suurem toetus akadeemilise kvaliteedi kriteeriumide alusel valitud kõrghariduse valdkonnas tegutsevate isikute eeskätt kolmandatest riikidest Euroopa riikidesse suunatud liikuvusele, võttes arvesse meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse põhimõtet ja võimalikult tasakaalustatud geograafilist esindatust ning lihtsustades samas programmile juurdepääsu vastavalt võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtetele;

- c) keeleoskuse edendamine võimalikult suurel määral, andes üliõpilastele võimaluse õppida vähemalt kahte keelt, mida kõneldakse riikides, kus kõrgharidusasutused paiknevad, ja eri kultuuride mõistmise edendamine;
- d) toetus pilootprojektidele, mis põhinevad kõrghariduse uuen-
duslikkuse ja kvaliteedi arendamiseks kavandatud piiriülestel
partnerlussuhetel, eelkõige kõrgharidusasutuste ja ettevõtjate
vaheliste partnerlussuhete edendamise võimalusele;
- e) toetus kõrghariduse suundumuste ning arengu analüüsi- ja
järelevahtemeetetele rahvusvahelisest perspektiivist
lähtudes.
4. Programm pakub tehnilise abi meetmeid, mille hulgas on
uuritud, ekspertide kohtumised ning teave ja väljaanded saavu-
tuste kohta, mis on otseselt seotud programmi eesmärkidega.

5. Komisjon tagab programmiga seotud meetmeid ja aren-
guid hõlmava teabe võimalikult laialdase levitamise eeskätt
Erasmus Munduse veebisaidi vahendusel.

6. Komisjon võib toetada käesolevas artiklis nimetatud meet-
meid pärast konkursi- ja/või pakkumiskutsetele saabunud
vastuste läbivaatamist. Lõike 4 alusel võetud meetmete puhul
võib komisjon vajaduse korral asjaomaseid meetmeid rakendada
vahetult kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002.
Komisjon teavitab sellest regulaarselt Euroopa Parlamenti ja
käesoleva otsuse artiklis 8 lõikes 1 osutatud komiteed.

Artikkel 5

Programmis osalejad

Lisas täpsustatud rakendustingimuste ja -korralduse kohaselt
ning pidades silmas artikli 2 mõisteid on programmis osalejad
järgmised:

- a) kõrgharidusasutused;
- b) kõigi kõrgharidustasemete üliõpilased, sh doktorandid;
- c) järeldoktorid;
- d) õppejõud;
- e) kõrghariduse valdkonna töötajad;
- f) kõrghariduse valdkonnas siseriikliku õiguse ja tava alusel
tegutsevad muud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud
asutused;

- g) ettevõtted;
- h) uurimiskeskused.

Artikkel 6

Komisjoni ja liikmesriikide ülesanded

1. Komisjon:

- a) tagab programmiga hõlmatud ühenduse meetmete tulemus-
liku ja läbipaistva rakendamise vastavalt lisale ning meetme 2
rakendamise vastavalt artikli 7 lõikes 1 osutatud õigusak-
tidele ning valides programmis osalejaid vastavalt programmi
akadeemilise kvaliteedi eesmärkidele;
- b) võtab arvesse liikmesriikide poolt kolmandate riikidega
tehtavat kahepoolset koostööd;
- c) püüdleb sünergia poole ja vajaduse korral arendab ühismeet-
meid teiste ühenduse programmide ja meetmetega kõrghari-
duse ja teadusuuringute valdkonnas;
- d) tagab, et stipendiumite suuruse määramisel võetakse arvesse
registreerimistasu suurust ning hinnangulisi õppekuluseid;
- e) konsulteerib Euroopa tasandil kõrghariduse valdkonnas
tegutsevate pädevate Euroopa ühenduste ja organisatsiooni-
dega programmi rakendamise käigus esilekerkinud küsi-
mustes ning teatab artikli 8 lõikes 1 osutatud komiteele
sellise konsulteerimise tulemused;
- f) teavitab oma asjaomastes kolmandates riikides asuvaid dele-
gatsioone regulaarselt kõigist avalikkuse jaoks olulistest
programmiga seotud asjaoludest.

2. Liikmesriigid:

- a) astuvad vajalikke samme, et tagada programmi tõhus toimi-
mine liikmesriikide tasandil, kaasates vastavalt siseriikliku
tavale kõik asjaomased kõrgharidusega seotud pooled ning
püüdes võtta sellised meetmed, mis võivad osutada asjako-
hasteks konkreetselt Euroopa riikide ja kolmandate riikide
vaheliste vahetusprogrammidega seotud õigus- ja haldustakis-
tuste kõrvaldamisel. Liikmesriigid peaksid tagama, et nad
annavad üliõpilastele ja asutustele nende programmis osale-
mise soodustamiseks täpset ja selget teavet;

b) määravad asjakohased struktuurid tihedaks koostööks komisjoniga;

c) soodustavad võimalikku koostöötet liikmesriikide tasandil teostatavate muude ühenduse programmidega ja liikmesriikide võimalike algatustega.

3. Komisjon koostöös liikmesriikidega:

a) tagab käesoleva programmiga toetatavate meetmetega seotud asjakohase teavitamise, reklaami ja järelevalve;

b) tagab programmi raames võetavate meetmete tulemuste levitamise;

c) tugevdab Euroopa riikide potentsiaalselt huvitatud publikule suunatud kommunikatsioonistrateegiat ning soodustab partnerlussuhteid ülikoolide, tööturu osapoolte ja valitsusväliste organisatsioonide vahel programmi arendamiseks.

Artikkel 7

Rakendusmeetmed

1. Meetme 2 rakendamiseks vajalike meetmete puhul kohaldatakse määrustes (EÜ) nr 1085/2006, (EÜ) nr 1638/2006, (EÜ) nr 1905/2006 ja (EÜ) nr 1934/2006 ning AKV-EÜ koostöölepingus ja AKV-EÜ sisekokkuleppes sätestatud korda. Komisjon teavitab artikli 8 lõikes 1 osutatud komiteed võetud meetmetest korrapäraselt.

2. Käesolevas otsuses ettenähtud programmi ja teiste meetmete rakendamiseks võtab komisjon vastavalt artikli 8 lõikes 2 osutatud korralduskomitee menetlusele ning lisas kehtestatud põhimõtetele, üldsuunistele ja valikukriteeriumitele järgmised meetmed:

a) iga-aastane tööplan, sealhulgas prioriteedid;

b) aastaelarve ja rahaliste vahendite jaotus programmi eri meetmete ja soovituslike stipendiumisummade kaupa;

c) programmi rakendamise üldsuuniste kohaldamine, sh lisas kirjeldatud valikukriteeriumid;

d) valikumenetlused, kaasa arvatud valimiskomisjoni koosseis ja sisemine töökord;

e) programmi järelevalve ja hindamise ning tulemuste levitamise ja edastamise kord.

3. Valikuotsused teeb komisjon. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja artikli 8 lõikes 1 osutatud komiteed kahe tööpäeva jooksul.

Artikkel 8

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõike 3 tähenduses kehtestatakse kaks kuud.

Artikkel 9

Teiste riikide osalemine programmis liikmesriikidega samadel alustel

Programm on osalemiseks avatud:

a) EFTA riikidele, kes on EMP liikmed, vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingule;

b) kandidaatriikidele, millel on ühinemiseelne strateegia, vastavalt ühenduse programmides osalemiseks sõlmitud lepingute üldpõhimõtetele, -tingimustele ja eeskirjadele;

c) Lääne-Balkani riikidele vastavalt ühenduse programmides osalemiseks sõlmitud lepingute üldpõhimõtetele, -tingimustele ja eeskirjadele;

d) Šveitsi Konföderatsioonile, juhul kui temaga sõlmitakse osalemist käsitlev kahepoolne leping.

*Artikkel 10***Horisontaalsed teemad**

Programmi rakendamisel tuleb tagada, et see täiendaks ühenduse horisontaalseid tegevuspõhimõtteid, iseäranis alljärgnevalt:

- a) laiendades Euroopa teadmistepõhist majandusruumi ja ühiskonda ning aidates vastavalt Lissaboni strateegia eesmärkidele kaasa uute töökohtade loomisele ning Euroopa Liidu globaalse konkurentsivõime tõstmisele, jätkusuutlikule majanduskasvule ja suuremale sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- b) edendades kultuuri, teadmisi ja oskusi rahumeelse ja jätkusuutliku arengu tagamiseks mitmepalgelises Euroopas;
- c) parandades teadlikkust Euroopa kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kohta ning rassismi ja ksenofoobiaga võitlemise vajalikkuse kohta ning edendades kultuuridevahelist haridust;
- d) abistades erivajadustega üliõpilasi ning eelkõige aidates neil integreeruda kõrgharidussüsteemi põhivoolu ning edendades võrdseid võimalusi kõigile;
- e) edendades meeste ja naiste vahelist võrdsuslikkust ning aidates kaasa soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu võitlemisele;
- f) edendades kolmandate riikide arengut.

*Artikkel 11***Kooskõla ja täiendatavus muude põhimõtetega**

1. Koostöös liikmesriikidega tagab komisjon programmi üldise kooskõla ja täiendatavuse ühenduse teiste analoogsete tegevuspõhimõtete, vahendite ja meetmetega, eelkõige aga elukestva õppe programmi, teadus- ja arendustegevuse seitsmenda raamprogrammi, arengupoliitika, väliskoostööprogrammi, AKV assotsiatsioonilepingute ning kolmandate riikide kodanike integreerimise Euroopa fondiga.

2. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja artikli 8 lõikes 1 osutatud komiteed pidevalt ühenduse vastavas valdkonnas ette võetud algatustest, tagab tulemusliku sidususe ning vajadusel ühendab käesoleva programmi ning ühenduse ja kolmandate riikide vahelised, sh kahepoolsetel lepingutel tuginevad,

meetmed ning ühenduse ja asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide vahelised kõrghariduse valdkonnas läbi viidava koostöö meetmed.

*Artikkel 12***Rahastamine**

1. Meetmete 1 ja 3 ning artikli 4 lõikes 4 osutatud nendega seotud tehnilise abi meetmete rahastamiseks on ajavahemikuks 2009–2013 ette nähtud rahastamispakett 493 690 000 eurot.

2. Meetme 2 ja artikli 4 lõikes 4 osutatud sellega seotud tehnilise abi meetmete rakendamiseks on artikli 1 lõikes 2 nimetatud ajavahemikuks ette nähtud rahastamispakett sätestatud vastavalt määrustes (EÜ) nr 1085/2006, (EÜ) nr 1638/2006, (EÜ) nr 1905/2006 ja (EÜ) nr 1934/2006 ning AKV-EÜ koostöölepingus ja AKV-EÜ sisekokkuleppes sisalduvatele reeglitele, menetlustele ja eesmärkidele.

3. Iga-aastased assigneeringud määravad eelarvepädevad institutsioonid vastavalt iga-aastasele eelarvemenetlusele finantsraamistiku piires.

*Artikkel 13***Järelevalve ja hindamine**

1. Komisjon kontrollib käesolevat programmi regulaarselt koostöös liikmesriikidega. Käesoleva ja eelnenud programmi järelevalve- ja hindamisprotsessi tulemusi tuleb programmi rakendamisel arvesse võtta. Järelevalve hõlmab programmis osalejate geograafilise jaotuse analüüsi (meetmete ja riikide kaupa), lõikes 3 osutatud aruandeid ja teatiseid ning erimeetmeid.

2. Komisjon hindab programmi regulaarselt, võttes arvesse artiklis 3 sätestatud eesmärgi, programmi mõju tervikuna ning programmi meetmete ja muude vastavate ühenduse põhisuundade, õigusaktide ja tegevuste vastastikust täiendavust.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele:

- a) 31. märtsiks programmi raames kehtestatud uute kursuste tegelikule algusele järgneval teisel aastal vahearuande saavutatud tulemuste ning programmi rakendamise kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta;

b) 30. jaanuariks 2012 teatise programmi jätkamise kohta;

Artikkel 15

c) 31. detsembriks 2015 järeelhindamise aruande.

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 14

Üleminekusätted

1. Otsuse nr 2317/2003/EÜ põhjal 31. detsembril 2008 või enne seda algatatud meetmeid hallatakse vastavalt kõnealuse otsuse sätetele, välja arvatud juhul, kui selle otsusega asutatud komitee asendatakse käesoleva otsuse artikli 8 lõikes 1 osutatud komiteega.

Strasbourg, 16. detsember 2008

2. Artikli 7 lõikes 1 osutatud õigusaktides sätestatud korras 31. detsembril 2008 või enne seda algatatud meetmeid hallatakse vastavalt kõnealuste meetmete sätetele.

Euroopa Parlamendi nimel

president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel

eesistuja

B. LE MAIRE

LISA

ÜHENDUSE TEGEVUS (ÜLDSUUNISED JA VALIKUKRITEERIUMID), VALIKUMENETLUSED JA FINANTSSÄTTED

Programmi meetmeid rakendatakse vastavalt käesolevas lisas kehtestatud üldsuunistele ja valikukriteeriumidele.

MEEDE 1: ERASMUS MUNDUS ÜHISPROGRAMMID**A. ERASMUS MUNDUS MAGISTRIPROGRAMM**

1. Ühendus valib välja silmapaistva akadeemilise kvaliteediga jätkukursused, mida nimetatakse „Erasmus Mundus magistriprogrammiks”.
2. Programmi eesmärgist lähtuvalt vastavad Erasmus Mundus magistriprogrammid järgmistele üldsuunistele ja valikukriteeriumidele.
 - a) nad kaasavad kõrgharidusasutusi vähemalt kolmest Euroopa riigist;
 - b) nad võivad kaasata kõrgharidusasutusi või teisi asjakohaseid partnereid, näiteks uurimiskeskuseid, kolmandatest riikidest;
 - c) nad rakendavad õppekava, mis hõlmab õppeaega vähemalt kahes punktis a nimetatud osalevatest kõrgharidusasutustest;
 - d) nad julgustavad osana õppeprogrammist töölesuunamist, kui see on asjakohane;
 - e) nad omavad partnerõppeasutuses sooritatud õppeperioodide tunnustamiseks Euroopa ainepunktide ülekande süsteemil põhinevat või sellega sobivat sisemist mehhanismi;
 - f) nad annavad lõpetajatele osalevate kõrgharidusasutuste ühis- ja/või topelt- või mitmekordse kraadi, mida Euroopa riigid tunnustavad või on akrediteerinud. Edendatakse programme, mis annavad ühiskraade;
 - g) nad kehtestavad magistriprogrammi jätkuvalt kõrge kvaliteedi tagamiseks ranged enesehindamismenetlused ja on nõus laskma end hinnata välisekspertidel (Euroopa riikidest või kolmandatest riikidest);
 - h) nad reserveerivad teatava miinimumhulga õppe- ja majutuskohi Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilastele, kellele on programmi raames rahalist toetust antud;
 - i) nad kehtestavad ühised läbipaistvad vastuvõtutingimused, milles muu hulgas võetakse nõuetekohaselt arvesse soolise võrdsuse ja õigluse küsimusi ning mis lihtsustavad juurdepääsu vastavalt võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtetele;
 - j) nad otsustavad, kas kehtestada õppemaks, vastavalt nende siseriiklikule õigusele ning punktides a ja b nimetatud kõrgharidusasutuste vahel sõlmitud kokkuleppele;
 - k) nad on nõus järgima toetusesaajate (üliõpilased ja teadlased) valikumenetluse suhtes kohaldatavaid eeskirju;
 - l) nad kehtestavad asjakohase korralduse, et lihtsustada Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilaste õppimapääsemist ja vastuvõtmist (teabevahendid, majutus, abi viisade saamisel jne). Komisjon teavitab oma kolmandates riikides asuvaid delegatsioone regulaarselt kõigist programmiga seotud olulistest asjaoludest;
 - m) nad võimaldavad kasutada vähemalt kahte nendes liikmesriikides räägitavat Euroopa keelt, kus Erasmus Mundus magistriprogrammiga seotud kõrgharidusasutused paiknevad ning vajadusel pakuvad üliõpilastele ettevalmistavat keelekoolitust ja abi eeskätt kõnealustes asutustes korraldatavate kursuste abil, ilma et see piiraks õppekeele kasutamist.

3. Erasmus Mundus magistriprogrammid valitakse viieaastaseks perioodiks, mille suhtes kohaldatakse igal aastal eduaruandel põhinevat uuendamismenetlust.
4. 2004.–2008. aasta Erasmus Mundus programmi raames valitud magistriprogrammid jätkuvad meetme 1 raames kuni selle ajavahemiku lõpuni, milleks need valiti, ning nende suhtes kohaldatakse igal aastal eduaruandel põhinevat uuendamismenetlust.

B. ERASMUS MUNDUS DOKTORIPROGRAMM

1. Ühendus valib välja silmapaistva akadeemilise kvaliteediga doktoriprogrammid, mida vastavalt programmi eesmärgile nimetatakse „Erasmus Mundus doktoriprogrammiks”.
2. Programmi eesmärgist lähtuvalt vastavad Erasmus Mundus doktoriprogrammid järgmistele üldsuunistele ja valikukriteeriumidele.
 - a) nad kaasavad kõrgharidusasutusi vähemalt kolmest Euroopa riigist ja vajaduse korral teisi vajalikke partnereid, et tagada innovatsioon ja tööalane konkurentsivõime;
 - b) nad võivad kaasata kõrgharidusasutusi või teisi vajalikke partnereid, näiteks uurimiskeskusi, kolmandatest riikidest;
 - c) nad rakendavad doktoriprogrammi, mis hõlmab õppe- ja teadustöö perioodi vähemalt kahes punktis a nimetatud osalevatest kõrgharidusasutustest;
 - d) nad julgustavad osana doktoriprogrammist tööle suunamist ja partnerlussuhteid kõrgharidusasutuste ja ettevõtjate vahel;
 - e) nad omavad partnerõppeasutuses sooritatud õppe- ja teadustöö perioodide tunnustamiseks sisemist mehhanismi;
 - f) nad annavad lõpetajatele osalevate kõrgharidusasutuste ühis- ja/või topelt- või mitmekordse kraadi, mida Euroopa riigid tunnustavad või on akrediteerinud. Edendatakse programme, mis annavad ühiskraade;
 - g) nad kehtestavad doktoriprogrammi jätkuvalt kõrge kvaliteedi tagamiseks ranged enesehindamismenetlused ja on nõus laskma end hinnata väliseksperitel, kes pärinevad Euroopa riikidest või kolmandatest riikidest, kuid töötavad Euroopa riikides;
 - h) nad reserveerivad teatava miinimumhulga õppe- ja majutuskohi Euroopa ja kolmandate riikide doktorantidele, kellele on programmi raames rahalist toetust antud;
 - i) nad kehtestavad ühised läbipaistvad vastuvõtutingimused, milles muu hulgas võetakse nõuetekohaselt arvesse soolise võrdsuslikkuse ja õigluse küsimusi ning mis lihtsustavad juurdepääsu vastavalt võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtetele;
 - j) nad on vabad otsustama, kas kehtestada registreerimistasu vastavalt nende siseriiklikule õigusele ning punktides a ja b nimetatud kõrgharidusasutuste vahel sõlmitud kokkuleppele;
 - k) nad on nõus järgima doktorantide valikumenetluse suhtes kohaldatavaid eeskirju;
 - l) nad kehtestavad asjakohase korralduse, et lihtsustada Euroopa ja kolmandate riikide doktorantide õppimäpääsemist ja vastuvõtmist (teabevahendid, majutus, abi viisade saamisel jne);
 - m) nad võivad stipendiumit asendava lahendusena sätestada doktorantidele töölepingute kasutamise, kui see on siseriikliku õigusega lubatud;
 - n) nad võimaldavad kasutada vähemalt kahte nendes liikmesriikides räägitavat Euroopa keelt, kus Erasmus Mundus doktoriprogrammiga seotud kõrgharidusasutused paiknevad ning vajadusel pakuvad üliõpilastele ettevalmistavat keelekoolitust ja abi eeskätt kõnealustes asutustes korraldatavate kursuste abil, ilma et see piiraks õppekeele kasutamist.

3. Erasmus Mundus doktoriprogrammid valitakse viieaastaseks ajavahemikuks, mille suhtes kohaldatakse igal aastal eduaruandel põhinevat uuendamismenetlust. Selle perioodi hulka võib arvata aastase ettevalmistusperioodi enne doktoriõppe kandidaatide vastuvõtmist.

C. STIPENDIUMID

1. Ühendus võib eraldada täisõppestipendiumi kolmandate riikide ja Euroopa magistrantidele ja doktorantidele ning samuti lühiajalisi stipendiume kolmandate riikide ja Euroopa õppejõududele. Et muuta programm kolmandate riikide kodanike jaoks ligitõmbavamaks, on täisõppestipendiumi summa kolmandate riikide magistrantidele ja doktorantidele (A-kategooria stipendiumid) suurem kui Euroopa magistrantidele ja doktorantidele (B-kategooria stipendiumid).
 - a) Ühendus võib eraldada A-kategooria täisõppestipendiume kolmandate riikide magistrantidele ja doktorantidele, kes on konkursi alusel vastu võetud Erasmus Mundus magistriõppesse ja Erasmus Mundus doktoriõppesse. Need stipendiumid on mõeldud õpinguteks Erasmus Mundus magistriprogrammi või Erasmus Mundus doktoriprogrammi kaasatud Euroopa kõrgharidusasutustes. A-kategooria stipendiume ei anta kolmandate riikide üliõpilastele, kes on viimase viie aasta jooksul tegelenud oma põhitegevusega (õppinud, töötanud jne) mõnes Euroopa riigis kokku rohkem kui 12 kuud.
 - b) Ühendus võib eraldada B-kategooria täisõppestipendiume Euroopa magistrantidele ja doktorantidele, kes on konkursi alusel vastu võetud Erasmus Mundus magistriõppesse ja Erasmus Mundus doktoriõppesse. Nimetatud stipendiumid on mõeldud õpinguteks Erasmus Mundus magistriprogrammi või Erasmus Mundus doktoriprogrammi kaasatud kõrgharidusasutustes. B-kategooria stipendiume võib anda kolmandate riikide üliõpilastele, kes ei kvalifitseeru A-kategooria stipendiumi saamiseks.
 - c) Ühendus võib anda lühiajalisi stipendiume kolmandate riikide õppejõududele, kes külastavad Erasmus Mundus magistriprogramme õpetus- ja uurimistöö ülesannete täitmiseks ning teadustööks Erasmus Mundus magistriprogrammis osalevates Euroopa kõrgharidusasutustes.
 - d) Ühendus võib anda lühiajalisi stipendiume Euroopa õppejõududele, kes külastavad Erasmus Mundus magistriprogrammi kaasatud kolmandate riikide kõrgharidusasutusi õpetus- ja uurimistöö ülesannete täitmiseks ning teadustööks Erasmus Mundus magistriprogrammis osalevates kolmandate riikide kõrgharidusasutustes.
 - e) Ühendus tagab, et kõrgharidusasutused kohaldavad stipendiumite andmisel läbipaistvaid kriteeriumeid, mis võetavad muu hulgas arvesse võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.
2. Stipendiumid on avatud Euroopa ja kolmandate riikide magistrantidele ja doktorantidele ning õppejõududele, nagu on määratletud artiklis 2.
3. Stipendiumi saavaid üliõpilasi teavitatakse nende algsest õppimiskohast kohe kui tehakse stipendiumi andmise otsus.
4. Isikud, kes on saanud Erasmus Mundus magistriprogrammi stipendiumi, on kõlblikud saama ka Erasmus Mundus doktoriprogrammi stipendiumi.
5. Komisjon astub samme tagamaks, et ükski isik ei saaks rahalist toetust samal eesmärgil rohkem kui ühe ühenduse programmi raames. Eeskätt ei ole Erasmus Munduse stipendiumi saanud isikud kõlblikud saama Erasmus toetust Erasmus Mundus magistriprogrammile või doktoriprogrammile Euroopa elukestva õppe programmi raames. Samuti ei ole isikud, kes on saanud toetust teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistevuse seitsmenda raamprogrammi⁽¹⁾ rakendamise eriprogrammi „Inimesed” (Marie Curie’ meetmed) raames, kõlblikud saama Erasmus Munduse toetust samaks õppe- või teadustöö perioodiks.

⁽¹⁾ ELT L 54, 22.2.2007, lk 91.

MEEDE 2: ERASMUS MUNDUS PARTNERLUSSUHTED

1. Ühendus valib välja silmapaistva akadeemilise kvaliteediga partnerlussuhted, mida vastavalt programmi eesmärgile nimetatakse „Erasmus Mundus partnerlussuheteks”. Need järgivad artiklis 3 nimetatud eesmärgi ja erieesmärgi ning on nendega kooskõlas, kuivõrd need on vastavuses õigusliku alusega, millele rahastamine tugineb.
2. Vastavalt programmi eesmärgile ja kooskõlas õigusliku alusega, millele rahastamine tugineb, Erasmus Mundus partnerlussuhted:
 - a) kaasavad vähemalt viis kõrgharidusasutust vähemalt kolmest Euroopa riigist ja kõrgharidusasutusi teatud kolmandatest riikidest, kes ei osale Euroopa elukestva õppe programmis ja kes määratletakse iga-aastases konkursikutses;
 - b) rakendavad partnerlussuhteid oskusteabe edastamise alusena;
 - c) korraldavad akadeemilise kvaliteedi kriteeriumide alusel välja valitud üliõpilaste vahetust igal kõrgharidustasemel (akadeemilise õppe esimese astme üliõpilasest järel doktorini), õppejõudude ja kõrgharidusasutuste töötajate vahetust eri pikkusega ajavahemikeks, võimaldades sealhulgas praktikat;
 - d) omavad partnerõppeasutuses sooritatud õppe- ja teadustööperioodide vastastikuseks tunnustamiseks Euroopa ainepunktide ülekande süsteemil ja kolmandate riikide võrdväärsel süsteemidel põhinevat või nendega sobivat sisemist mehhanismi;
 - e) kasutavad Erasmuse programmi raames väljaarendatud liikuvuse vahendeid, nagu näiteks eelnevate õppeperioodide tunnustamine, õppeleping ja tulemuste protokoll;
 - f) kehtestavad ühised läbipaistvad tingimused liikuvustoetuste andmiseks, milles muu hulgas võetakse nõuetekohaselt arvesse soolise võrdõiglikkuse ja õigluse küsimusi ja keeleoskust ning mis lihtsustavad juurdepääsu vastavalt võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtetele;
 - g) nõustuvad austama toetuse saajate (üliõpilased, õppejõud ja kõrgharidusasutuste töötajad) valikumenetluse suhtes kohaldatavaid eeskirju;
 - h) kehtestavad asjakohase korralduse, et lihtsustada Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilaste, õppejõudude ja kõrgharidusasutuste töötajate juurdepääsu ja vastuvõtmist (teabevahendid, majutus, abi viisade saamisel jne);
 - i) võimaldavad kasutada nendes riikides räägitavaid keeli, kus Erasmus Mundus partnerlussuhetega seotud kõrgharidusasutused paiknevad ning vajadusel pakutakse stipendiumisaajatele ettevalmistavat keelekoolitust ja abi eeskätt kõnealustes asutustes korraldatavate kursuste abil, ilma et see piiraks õppekeele kasutamist;
 - j) rakendavad edasisi partnerlustegevusi, nagu näiteks topeltkraade, ühiste õppekavade arengut, parima tava edastamist jne;
 - k) julgustavad määruse (EÜ) nr 1905/2006 või AKV-EÜ koostöölepingu alusel rahastatavate meetmete korral kolmandate riikide kodanikke pöörduma pärast õppe- või teadustöö perioodi tagasi oma päritoluriiki, et nad saaksid aidata kaasa nimetatud maade majanduse arengule ja heaolule.
3. Komisjon määrab pärast konsulteerimist oma delegatsioonide vahendusel kolmandate riikide pädevate asutustega kindlaks riiklikud ja piirkondlikud prioriteedid vastavalt partnerlussuhetes osaleva konkreetse kolmanda riigi (kolmandate riikide) vajadustele.
4. Erasmus Mundus partnerlussuhted valitakse viieaastaseks perioodiks, mille suhtes kohaldatakse igal aastal eduaruandel põhinevat uuendusmenetlust.
5. Stipendiumid on avatud Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilastele ja õppejõududele, nagu on määratletud artiklis 2.

6. Meetme 2 alusel stipendiumide eraldamisel toetab komisjon sotsiaalmajanduslikult ebasoodsas olukorras rühmi ja sotsiaalselt kaitsetutes olukordades rahvastikurühmi, ilma et ohustataks punkti 2 alapunkti f kehtestatud läbipaistvuse tingimusi.
7. Komisjon astub samme tagamaks, et ükski isik ei saaks rahalist toetust samal eesmärgil rohkem kui ühe ühenduse programmi raames. Eeskätt ei ole Erasmus Munduse stipendiumi saanud isikud kõlblikud saama Erasmus toetust samaks liikvuserioodiks Euroopa elukestva õppe programmi raames. Samuti ei ole isikud, kes on saanud toetust eespool nimetatud eriprogrammi „Inimesed” raames kõlblikud saama Erasmus Munduse toetust samaks õppe- või teadustöö perioodiks.
8. Varasema Erasmus Munduse väliskoostöö alaprogrammi (meetme 2 endine nimetus) raames valitud partnerlussuhted jätkuvad käesoleva meetme raames kuni nende valitud kestuse lõpuni ning nende suhtes kohaldatakse igal aastal eduaruandel põhinevat uuendamismenetlust.

MEEDE 3: EUROOPA KÕRGHARIDUSE ATRAKTIIVSUSE EDENDAMINE

1. Meetme 3 kaudu võib ühendus toetada Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse, profiili, nähtavuse ja ligipääsetavuse parandamisele suunatud tegevust. Lisaks toetab ühendus programmi eesmärkidele kaasa aitavaid tegevusi, mis on seotud kõrghariduse rahvusvahelise mõõtmise kõikide aspektidega, nagu näiteks edendamine, ligipääsetavus, kvaliteedi tagamine, ainepunktide tunnustamine, Euroopa kvalifikatsioonide tunnustamine välismaal ja kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine kolmandate riikidega, õppekavade arendamine, liikuvus, teenuste kvaliteet jne. Tegevused võivad hõlmata programmi ja selle tulemuste reklaamimist.
2. Abikõlblike asutuste hulka võivad kooskõlas artikli 5 punktiga f kuuluda kõrghariduse valdkonnas tegutsevad avalik-õiguslikud või eraõiguslikud asutused. Tegevus toimub projektidena, kuhu on kaasatud organisatsioonid vähemalt kolmest Euroopa riigist ja mis võivad kaasata organisatsioone kolmandatest riikidest.
3. Tegevus võib toimuda eri vormides (konverentsid, seminarid, töörühmad, uurimused, analüüsid, pilootprojektid, auhinnad, rahvusvahelised võrgustikud, avaldatavate materjalide ettevalmistamine, info- ja sidetehnoloogiavahendite arendamine jne) ning võib aset leida mis tahes maailma paigas. Komisjon tagab programmiga seotud meetmeid ja arenguid hõlmava teabe võimalikult laialdase levitamise eeskätt mitmekeelse Erasmus Munduse veebisaidi vahendusel, mille nähtavust ja kättesaadavust tuleb parandada.
4. Tegevusega püütakse luua sidemeid kõrghariduse ja teadusuuringute vahel ning kõrghariduse ja erasektori vahel Euroopa ja kolmandates riikides ning kasutada võimalikult suures ulatuses ära võimalikke koostöövõimalusi.
5. Pädevad riiklikud asutused viivad koostöös osalevate kõrgharidusasutustega ellu kompleksset avaliku teabe poliitikat, mille eesmärk on anda õigeaegset ja täielikku teavet ning selgitada kehtivat korda, kusjuures alaeindatud piirkonnad peavad olema prioriteetsed.
6. Ühendus võib vajaduse korral toetada vastavalt artikli 6 lõike 2 punktidele b määratud struktuuride jõupingutusi programmi reklaamimisel ja selle tulemuste levitamisel riiklikul ja rahvusvahelisel tasemel.
7. Ühendus toetab kõikide Erasmus Mundus magistriprogrammi ja Erasmus Mundus doktoriprogrammi lõpetanud (Euroopa või kolmandate riikide) üliõpilaste vilistlasühendust.

TEHNILISE ABI MEETMED

Komisjonil võib programmi rakendamisel vaja minna ressursse, et katta programmi üldise rahastamispaketiga ekspertide, rakendusasutuste, liikmesriikide olemasolevate pädevate asutuste ja vajaduse korral muude tehnilise või haldusabi vormidega seotud kulud. Sellisteks kuludeks võivad olla uuringud, kohtumised, teavitustegevus, väljaanded, järelevaimeetmed, kontrolli ja auditi meetmed, hindamismetmed ja kulutusi teabevahetuseks vajalikele sidevõrkudele ning mis tahes muid kulutusi, mis on otseselt vajalikud programmi rakendamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks.

VALIKUMENETLUSED

Valikumenetlustes järgitakse järgmisi sätteid:

a) meetme 1 kohased ettepanekud valib välja komisjon, keda abistab valimiskomisjon, mille esimees on komisjoni poolt valitud isik ja mis koosneb akadeemilistesse ringkondadesse kuuluvatest kõrgetaseme asjatundjatest, kes esindavad Euroopa Liidu kõrghariduse mitmekesisust. Valimiskomisjon tagab Erasmus Mundus magistriprogrammide ja doktoriprogrammide kõrgeima akadeemilise taseme, arvestades programmis osalevate kolmandate riikide võimalikult tasakaalustatud geograafilise esindatusega. Programmi kestuse ajal püütakse saavutada erinevate õppevaldkondade tasakaalustatud esindatust. Komisjon korraldab kõikide abikõlblike ettepanekute Euroopa tasemel hindamise iseseisvate akadeemiliste asjatundjate poolt enne ettepanekute esitamist valimiskomisjonile. Igale Erasmus Mundus magistriprogrammile ja doktoriprogrammidele nähakse ette konkreetne arv stipendiume, mille valitud isikutele maksavad välja magistri- ja doktoriprogramme haldavad asutused. Magistrantide, doktorantide ja õppejõudude valimine viiakse läbi vastavalt akadeemilise kvaliteedi kriteeriumidele Erasmus Mundus magistriprogrammis ja doktoriprogrammis osalevate asutuste poolt pärast komisjoniga konsulteerimist. Ehkki meede 1 on suunatud peamiselt kolmandate riikide üliõpilastele, on see avatud ka Euroopa üliõpilastele. Erasmus Mundus magistriõppekava ja doktoriõppekava valikumenetlused hõlmavad konsulteerimist artikli 6 lõike 2 punkti b kohaselt määratud struktuuridega;

b) meetme 2 kohased ettepanekud valib välja komisjon vastavalt määrustes (EÜ) nr 1085/2006, (EÜ) nr 1638/2006, (EÜ) nr 1905/2006 ja (EÜ) nr 1934/2006 ning AKV-EÜ koostöölepingus ja AKV-EÜ sisekokkuleppes sätestatud eeskirjadele.

Ilma et see piiraks esimeses lõigus osutatud määruste ja kokkulepete sätteid, tagab komisjon samuti, et Erasmus Munduse partnerlussuhete ettepanekud vastavad kõige kõrgematele akadeemilise kvaliteedi standarditele, ning võtab arvesse võimalikult tasakaalustatud geograafilise esindatuse vajadust. Valiku üliõpilaste ja õppejõudude hulgast teevad pärast komisjoniga konsulteerimist partnerlussidemetes olevad asutused lähtuvalt akadeemilise kvaliteedi kriteeriumidest. Meede 2 on suunatud peamiselt kolmandate riikide üliõpilastele. Vastastikuseks kogemustevahetuseks peaks liikuvus hõlmama ka Euroopa kodanikke;

c) ettepanekud meetme 3 alusel valib välja komisjon;

d) artikli 8 lõikes 1 nimetatud komitee teavitab komisjoni viivitamata kõikidest valikuotsustest.

FINANTSSÄTTED

1. Kindlasummalised toetused, ühikukulude astmestik ja auhinnad

Kindlasummalisi toetusi ja/või ühikukulude astmestikku, nagu on ette nähtud määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 181 lõikes 1, võib kasutada kõikide artiklis 4 osutatud meetmete korral.

Kindlasummalist toetust võib iga toetuslepingu partner kasutada maksimaalselt 25 000 euro ulatuses. Toetusi võib ühendada kuni 100 000 euronni ja/või kasutada ühenduses ühikukulude astmestikuga.

Komisjon võib programmi tegevustele määrata auhindu.

2. Partnerluslepingud

Kui programmi meetmeid toetavad partnerlustoetuse raamlepingud vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artiklile 163, siis võib selliseid partnerlussuhteid valida ja rahastada viie aasta pikkuseks perioodiks, mille pikendamise suhtes kohaldatakse lihtsat uuendamismenetlust.

3. Avalik-õiguslikud kõrgharidusasutused või organisatsioonid

Komisjon leiab, et kõikidel liikmesriikide määratletud avalik-õiguslikel kõrgharidusasutustel või organisatsioonidel, kes viimase kahe aasta jooksul on avaliku sektori allikatest saanud üle 50 % oma aastatuludest või kelle tegevust kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või nende esindajad, on piisav rahaline, erialane ja haldussuutlikkus ning vajalik finantsstabiilsus, et viia ellu projekte käesoleva programmi alusel. Neilt ei nõuta selle töendamiseks lisadokumentide esitamist. Sellised asutused või organisatsioonid võidakse vabastada auditeerimiskohustusest vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 173 lõike 4 viiendale taandele.

4. Taotlejate kutsealane pädevus ja kvalifikatsioon

Komisjon võib otsustada vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 artikli 176 lõikele 2, et määratletud toetusesaajate kategoorial on olemas meetme või tööprogrammi ettepaneku kohane vajalik kutsealane pädevus ja kvalifikatsioon.

5. Pettusevastased sätted

Artikli 7 alusel tehtud komisjoni otsustega, nendest tulenevate lepingute ja kokkulepetega ning osalevate kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepetega nähakse eelkõige ette, et komisjon (või selle volitatud esindaja), sealhulgas Euroopa Pettusevastane Amet (OLAF), teostab järelevalvet ja finantskontrolli, ning et kontrollikoda viib – vajadusel kohapeal – läbi auditeid.

Toetusesaaja tagab, et vajadusel tehakse komisjonile kättesaadavaks partnerite või liikmete valduses olevad tõendavad dokumendid.

Komisjon võib auditeerida toetusrahade kasutamist kas otse oma ametnike või mõne teise tema valitud kvalifitseeritud asutuse vahendusel. Auditeid võib läbi viia kogu lepingu kehtivusajal ja viie aasta jooksul alates lõppmakse tegemisest. Vajaduse korral võib komisjon teha audititulemuste põhjal tagastamisotsuse.

Komisjoni personalil ja komisjoni volitatud kolmandatel isikutel peab olema asjakohane juurdepääsuõigus eelkõige toetusesaaja ametiruumidele ja kogu auditi läbiviimiseks vajalikule teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele.

Kontrollikojal ja OLAFil on samad õigused nagu komisjonil, eelkõige juurdepääsuõigus.

Lisaks võib komisjon viia programmi raames läbi kohapealseid kontrolle ja uurimisi vastavalt nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest.⁽¹⁾

Käesoleva otsuse raames rahastatavate ühenduse meetmete puhul tähendab eeskirjade eiramine nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta⁽²⁾ artikli 1 lõike 2 tähenduses mis tahes üleastumist ühenduse õiguse sätetest või lepinguliste kohustuste rikkumist, mis tulenevad ettevõtja tegevusest või tegevusetusest, mis kahjustab või kahjustaks Euroopa Liidu üldeelarvet või nende hallatavaid eelarveid põhjendamatute kulutustega.

⁽¹⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽²⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.